

«Mottakernavn»
«Adresse»
«Postnr» «Poststed»
«Kontakt»

Kontakt saksbehandler

Tormod Hausken Jacobsen, 51 56 87 45

Forhåndsvarsel - Tiltak i sjø – Stavanger 241/1, 241/16, 241/17, 241/19 m.fl. – Hanasand - utfylling infrastruktur / kai

Stangeland Miljø AS søker om tillatelse til utfylling fra land og lekter med formål om å opparbeide nytt industriområdet ved Hanasand på Rennesøy i Stavanger kommune, Rogaland fylke.

Hva betyr et forhåndsvarsel fra forurensningsmyndighetene

Etter forurensningsforskriften § 36-7 skal berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, eller andre som kan bli særlig berørt forhåndsvarsles direkte før vedtak treffes og gis anledning til å uttale seg innen en nærmere angitt frist. Fristen er i dette tilfelle satt til **26.05.2026**.

I dette brevet finner dere en oppsummering av søknaden vi har mottatt fra Stangeland Miljø AS, samt merknadene vi har til søknaden. Vi ber dere gjøre dere kjent med saken gjennom dette brevet og de vedlagte dokumentene før dere skriver deres merknader.

Hva forventes av dere som mottar dette brevet

Vedtaket vi skal fatte i denne saken er en tillatelse (eller avslag) etter forurensningsloven. Når dere mottar dette brevet ønsker vi informasjon fra dere om aspekter som kan berøre saken, eller som kan påvirke de vilkårene vi stiller i vår tillatelse. Denne informasjonen kan være kjennskap til arter som er sårbare eller som av andre årsaker trenger særlig beskyttelse. Det kan også være informasjon om forurensningskilder eller andre påvirkninger som dere med lokal kjennskap mener bør være hensyntatt eller omfattet i vår tillatelse. Dersom dere ikke har noen merknader til tiltaket så ber vi likevel om en skriftlig tilbakemelding på dette.

Hva er prosessen videre

Etter at frist for uttalelse har gått ut, vil vi sende innkomne uttalelser til tiltakshaver for kommentar. Både uttalelsene fra dere og kommentarene fra tiltakshaver vil være en del av vedtaket vi fatter.

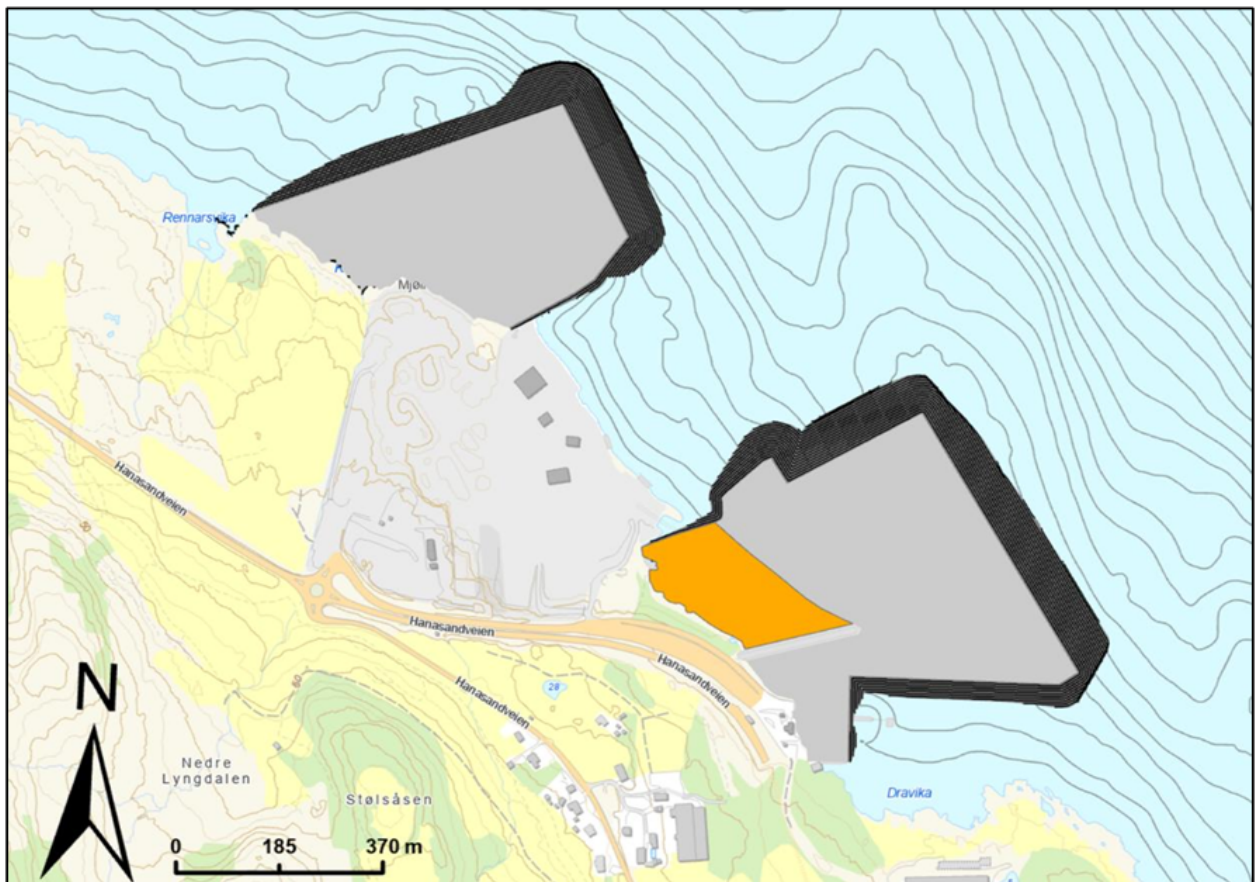

Gjennomgang av tiltaket

Under følger en kort gjennomgang av tiltakene. Fremstillingen er forenklet og viser kun de største og mest omfattende tiltakene. En detaljert gjennomgang finnes i de vedlagte søknadspapirene.

Søknad

Det søkes om å utfylle totalt $2\,850\,000\text{ m}^3 \pm 285\,000\text{ m}^3$ masser over et areal på totalt $218\,000\text{ m}^2$ ved Hanasand på Rennesøy i Stavanger kommune (figur 1). Utfyllingen er en forlengelse av de tidligere utfyllingene i området med samme formål, opparbeidelse av næringsareal. Utfyllingen skal skje ved en nordlig og sørlig lokasjon som vist i figur 1. I nord vil utfyllingene berøre et areal på om lag $84\,000\text{ m}^2$, mens det i sør vil berøre om lag $134\,000\text{ m}^2$. Ønsket oppstart er høsten 2026. Dybden i tiltaksområdet er mellom 0- 45 meters dyp. Ifølge strømmodellering vedlagt i søknaden er hovedstrømsretningen mot nordvest med en returstrømsretning mot sørøst i de øvrevannlagene, mens den er motsatt dypere nede.

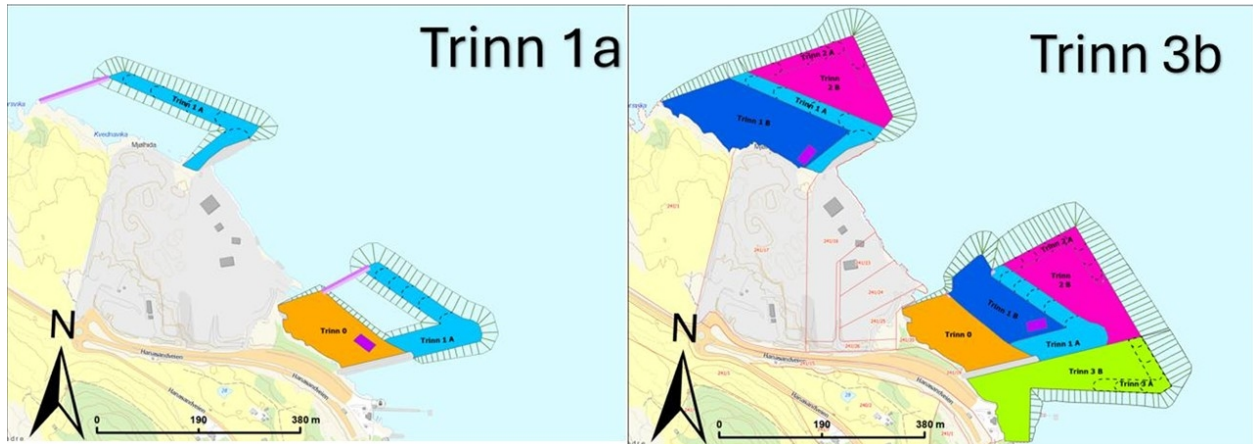

Figur 1 - Oversikt over de omsøkte utfyllingene i grått med fyllingsfot vist i svart ved Hanasand. Området vist i oransje er eksisterende fylling i området. Figuren er hentet fra søknad.

Metode og avbøtende tiltak.

Søker ønsker å fylle ut den nordlige og sørlige utfyllingen samtidig gjennom en fremdriftsplan vist i figur 2. Planen er å lage mindre steinsjetéer avgrenset med siltgardiner med utfylling innenfor. Når området innenfor er utfyllt lages det en ny steinsjete med påfølgende utfylling lengre ut. Totalt skal denne trinnvise metoden gjennomføres tre ganger.

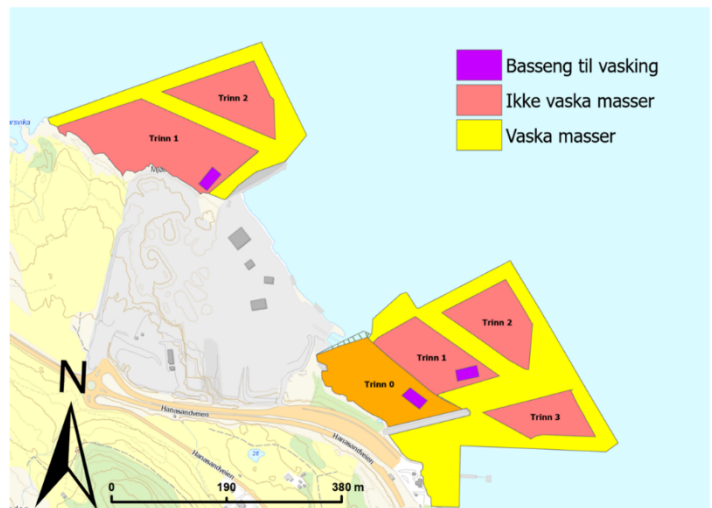

Figur 2 - Utdrag fra den trinnvise utfyllingsplanen som viser dannelsen av steinsjetéen og plassering av siltgardin ved Trinn 1 (til venstre) og den ferdige utfyllingen etter Trinn 3 er ferdigstilt (til høyre). Utfyllingen fra Trinn 1 er markert i mørkeblått, Trinn 2 i rosa og Trinn 3 i grønt. Figurene er hentet fra søknad.

Søker ønsker å bruke sprengsteinsmasser bestående hovedsakelig av fyllitt til utfyllingen. Fyllitt kan ha syredannende potensiale, og søker ønsker også å bruke andre syredannende masse som gneis i utfyllingen. Slike masser kan ved kontakt med vann også lekke ut tungmetaller og dermed spre forurensing til nærmiljøet.

For å avbøte dette ønsker søker å vaske fyllittmasser på anleggsområdet før de brukes til dannelsen av steinsjetéen i utfyllingsplanen. I områdene på innsiden av steinsjetéene og siltgardinene ønsker søker å benytte ikke-vaskede masser slik vist i figur 3. Videre beskriver søker at fyllitt og eventuelt andre syredannende bergarter skal benyttes opp til kvote -1.5. Ved å legge massene under havnivå mener søker at sjøvannets høye pH og gode bufferevne vil hindre/ redusere eventuell syredannelse.

I tillegg til utfyllingsmetoden foreslår søker miljøovervåking for å overvåke at utlekking av metaller ikke forekommer og spres i nærmiljøet. Søker foreslår å videreføre overvåkingen fra den eksisterende utfyllingen i området med turbiditetsovervåking og passive prøvetakere samt å legge til overvåking med sedimentfeller. Søker viser til at pågående overvåkingen ved eksisterende utfyllingsområdet ikke har vist endringer i miljøtilstand utenfor utfyllingen. Det er vedlagt resultater fra denne overvåkingen i søknad. Søker har også vedlagt modellering fra Norconsult Norge som ifølge søker viser at det skal

Figur 3 - Oversiktskart over plasseringen av vasket vs uvaskede masser ved utfylling ved Hanasand samt plassering av basseng til

svært høye konsentrasjoner av metaller til før konsentrasjoner kan påvises i resipienten med påfølgende endring i tilstandsklasse.

Tilgrensende eiendommer

Tiltaket vil, ifølge søknad, kunne påvirke eiendommer med gnr./bnr. 222/13, 240/29 samt 241/1,16, 17,20,23 og 24.

Planforhold

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd.

Tiltaksområdet er regulert til næringsformål i gjeldende reguleringsplan¹. Bestemmelsene i planen åpner for utfylling i sjø, og setter krav til utarbeidelse av en miljøoppfølgingsplan. Slik vi ser utfyllingsskissene vil fyllingsfoten gå utenfor det regulerte næringsområdet og berøre et område i nordvest regulert til friluftsområde i sjø og et området mot øst regulert til havneområde i sjø. Vi ber om tilbakemelding fra kommunen om de anser at denne delen av utfyllingen er i tråd med plan.

Kulturminner

Utover det som fremgår i planarbeidet i området er opplyser søker at de ikke er kjent med andre kulturminner i området.

Søknaden sendes til kulturminnemyndighet for eventuelle kommentar. Vi minner tiltakshaver om at stanse- og meldeplikten gjelder jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14.

Statsforvalteren sine merknader

Naturmangfold

Tiltaket vil berøre direkte og indirekte to større tareskogforekomster nord og sørøst for tiltaket. I nord vil tiltaket overlapse den sørøstlige enden av sukkertareforekomsten *Eltarvåg-Kvednaviga* som er registrert med verdi A (svært viktig) av NIVA i 2014². I sør grenser (< 100 meter) tiltaket opp mot en større tareskogforekomst *Hanasandodden* bestående av stortareskog blandet med andre arter og registrert med verdi B (viktig). Utfyllingen i sør vil også overlapse modellerte forekomster av ålegras.

Det er registrert observasjon av pigghå, *Squalus acanthias*, i sjøen ved Hanasand i 2018. Pigghå var i 2021 vurdert som sårbar, én kategori ned fra sterkt truet i Rødlista 2015³. Det er også blitt observert hettemåker i nærheten av tiltaksområdet som er klassifisert som en kritisk truet art. Ifølge Fiskeridirektoratets kartdatabase⁴ ligger tiltaksområde ca. 1 km vest av et rekefelt. Det nærmeste gytefelt for torsk som er registrert i databasen ligger like ca. 2 km unna, nord for Talgje.

Naturtypene og artene som kan bli påvirket av tiltaket er tilsvarende som ved de tidligere utfyllingene ved Hanasand. Det omsøkte tiltaket er derimot vesentlig større og berører flere naturtyper direkte.

Vannforskriften

Tiltaket gjennomføres ved Hanasand, som tilhører vannforekomsten *Talgjefjorden*⁵. Vannforekomsten er registrert med god økologisk tilstand, mens kjemisk tilstand ikke er klassifisert. Det er registrert

¹ Områderegulering for Hanasand næringsområde på Rennesøy. Plan ID: 2013001. Ikrafttredelsesdato 17.12.2015

² Temakart Rogaland, [Temakart-Rogaland](#)

³ Artsdatabanken – [Rødlista for arter 2021](#)

⁴ Fiskeridirektoratets kartdatabase [Yggdrasil](#)

⁵ VannNett, Vannforekomst 0242020200-C, [VannNett-Portal \(vann-nett.no\)](#)

påvirkning i liten grad gjennom utslipp fra akvakultur og punktutslipp fra renseanlegg 2000 PE i databasen.

Spredning av eksisterende forurensning

I søknaden er det vedlagt en prøvetakning fra COWI⁶ fra sedimentet ved den sørøstlige delen av utfyllingen (Figur 4). Denne prøvetakningen viste et primært rent sediment, men med forhøyede verdier av antracen og TBT. Foruten om to prøvepunkter, like sør for den tiltenkte utfyllingen, var den høyeste konsentrasjonen av TBT eller antracen i sedimentet tilsvarende tilstandsklasse III (moderat). Like sør for utfyllingen var det to prøvepunkter hvor konsentrasjonen av TBT tilsvarte tilstandsklasse IV (dårlig). Det foreligger ikke prøvetakning av sedimentet ved utfyllingen i nord, men dette området har ingen tidligere industriaktivitet. Det er derfor rimelig å anta et graden av eventuell forurensning her er lavere enn det prøvetatt området ved ferjekaien i sørøst.

Utlekking av tungmetaller

Fyllitt og gneis kan gjenbrukes som fyllmasser, men må da oppnå den samme funksjonen som øvrige fyllmasser uten at det går på bekostning av miljøet. Massene må med andre ord både innfri krav til stabilitet uten at det foreligger en sannsynlig risiko for spredning av tungmetaller i nærmiljøet. Bare dersom begge disse kravene er oppfylt kan bruken regnes som gjenbruk og tillates.

Spredning av partikler

Den omsøkte utfyllingen er svært stor og vil medføre spredning av finpartikler til nærmiljøet uten avbøtende tiltak. Søker ønsker å benytte overskuddsmasser fra samferdsels og utbyggingsprosjekter. Slike masser består hovedsakelig av sprengsteingsmasser som vil inneholde skarpe finpartikler. Slike partikler kan feste seg på gjeller og på så måte skade fisk og andre filtrerende organismer i nærmiljøet

Støy

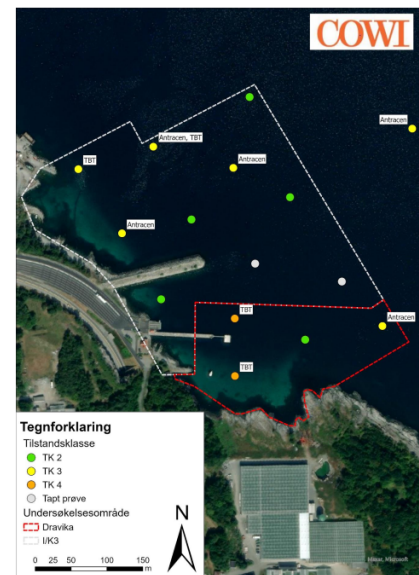
Det foreslåtte tiltaket vil medføre vesentlig støy til omgivelsene, i hovedsak gjennom utfylling og anleggsarbeid. Støy spres ekstra langt i vann og kan påvirke marint liv i et stort område. Lyd fra arbeidet vil trolig påvirke fugl og fisk og trekke dem bort fra tiltaksområdet ved de mest støyende aktivitetene.

Nitrogenavrenning

Tiltaket vil kunne medføre avrenning av oppløst nitrogen fra sprengstein, som følge av nitrogenforbindelser i sprengstoffet. Dette gjelder både ved sprenging og ved utfylling. Tilførsel av nitrogenforbindelser kan medføre kjemiske endringer i sjøen, noe som kan bidra til lokal algeoppblomstring og eutrofierende forhold.

Marin forurensning

Forurensningsmyndighet legger til grunn at det kun skal benyttes rene sprengsteinsmasser uten skyteledninger, plastavfall m.m. til utfyllingen. Søker oppgir at det ønskes brukt masser hvor elektroniske tennsystemer er tatt i bruk. Disse er ment å synke i større grad enn tradisjonelle nonelslanger og dermed minimere spredning. Statsforvalteren har erfaring med at deler av slike

Figur 4 – Oversikt over prøvepunkter fargelagt etter tilstandsklasse fra veileder M-608. Kartet er utarbeidet av COWI og hentet fra søknad.

⁶ COWI, 2022, «Sedimentundersøkelse på Hanasand», ref: A228458, 01.01.2022, 24 sider.

